
INFORME DE SEGUIMENT DE PROGRAMA DE DOCTORAT-ISPD
Curs acadèmic 2015-2016

A. Dades identificadores bàsiques del programa

Denominació	Doctorat en Creació i Gestió d'Empreses
Codi RUCT	5600098
Curs acadèmic d'implantació	2012-13
Coordinador/responsable acadèmic	David Urbano Pulido
Òrgan d'aprovació de l'informe	Comissió Acadèmica del Programa
Data d'aprovació de l'informe	27-2-2017



Universitat Autònoma de Barcelona

B. Valoració de l'assoliment dels estàndards de seguiment

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

Actualització del programa: Verificació del programa i modificacions no substancials introduïdes

La data de la resolució de la verificació del Programa de Doctorat en Creació i Gestió d'Empreses / IDEM, Doctorate in Entrepreneurship and Management, per part del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, va ser el 28 de desembre del 2012 i el curs d'implantació el 2012-13.

En el present informe es consideren els quatre cursos que hi ha hagut, des de la verificació del programa de doctorat fins ara. És a dir, els cursos següents: 2012-13, 2013-14, 2014-15 i 2015-16.

Com a continuació, sense interrupció, del programa de doctorat (per adaptació al RD 99/2011) "International PhD in Entrepreneurship and Management, IDEM" / "Doctorado Internacional en Creación y Gestión de Empresas", i prèviament de l'antic doctorat en "Creació, gestió i estratègia d'empreses", iniciat l'any 1978 com a programa de doctorat del Departament d'Economia de l'Empresa (actualment Departament d'Empresa), el Doctorat en Creació i Gestió d'empreses, s'ha anat adaptant en el decurs del temps, a les exigències del mercat, tenint en compte la seva funció principal, promoure la recerca de qualitat, com la de formar docents per l'àmbit universitari i transferir coneixement a la societat (ja sigui en forma de professionals ben preparats per treballar a empreses privades, a l'administració pública, o crear la seva pròpia empresa). Així doncs, el programa de doctorat en Creació i Gestió d'Empreses es dedica fonamentalment a promoure la recerca competitiva en creació, gestió i creixement de noves empreses, amb la finalitat d'aportar contribucions científicament rellevants i generar nou coneixement socialment útil en aquestes àrees. Específicament, les seves línies de recerca principals són: Creació d'empreses i Gestió de Pimes, Organització i Estratègia empresarial, Màrqueting estratègic, Comptabilitat i anàlisi de l'eficiència, Comptabilitat analítica i sistemes d'informació per a la direcció, Finances empresarials, i mercats financers i Economia de l'Empresa.

Cal esmentar que amb la finalitat de mantenir el programa doctorat actualitzat, es van sol·licitar unes modificacions (no substancials/no comunicades a l'AQU) a l'Oficina de Qualitat Docent (OQD) de la UAB, les quals han estat aprovades per la Junta Permanent de l'Escola de Doctorat en data 20 de gener de 2017. Aquesta modificació s'ha focalitzat en la substitució de 4 tutors del programa, 2 professors jubilats i 2 que ja no treballen a la UAB, per 4 professors actius en recerca del Departament d'Empresa. També es va demanar l'eliminació d'una de les línies de recerca, "Empreses públiques, eficiència comparativa, i privatització" motivat per què s'havia quedat sense investigadors.

En la propera convocatòria de modificacions, tenim previst sol·licitar l'eliminació de la competència complementària (CB17 "Capacitat d'integrar perspectives o resultats d'altres disciplines en el propi treball científic"), donat que l'esmentada competència ja es considera en les competències bàsiques i generals.

Pensem que aquests canvis s'ajusten millor als requisits del programa i a la seva realitat actual, tant pel que fa als investigadors que en formen part com a les línies de recerca i als estudiants del programa. Malgrat això, la idea és seguir actualitzant i potenciant el programa en funció del

perfil de l'estudiant i sobretot pel que fa als objectius de formació d'investigadors de qualitat en el camp de la creació, la gestió i el creixement d'empreses.

El programa compta amb una Comissió Acadèmica ([veure detalls sobre la Comissió](#)) que es reuneix com a mínim un cop al mes i on es comenten i debaten els temes més rellevants dels estudis de doctorat. L'esmentada comissió està formada pel Coordinador del Programa de Doctorat en Creació i Gestió d'Empreses i per 5 professors més, que representen en bona mesura les diferents línies de recerca del programa. Les activitats fonamentals de la comissió són les següents: decisió sobre les admissions d'estudiants en el programa, avaluació del seguiment anual dels estudiants, coordinació de l'assignació de directors/es, revisió dels continguts de les línies de recerca i coordinació per evitar encavalcaments, proposta de les millors tesis del programa pels premis extraordinaris anuals de Tesis Doctorals, preparació dels informes interns de les tesis doctorals (en base als informes externs), i manteniment i actualització dels continguts del web del programa.

Val a dir que la Comissió Acadèmica del doctorat està funcionant d'una forma molt eficient i eficaç, el que ha permès donar suport a l'elaboració i defensa de tesis de qualitat, alhora que també s'ha generat un clima molt favorable en incentivar la recerca en el Departament d'Empresa.

1.1. Els doctorands admesos tenen el perfil d'ingrés adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i distribució de les línies de recerca del programa, i el nombre de places ofertes.

Durant el període considerat 25 estudiants han accedit al programa de doctorat (3 el 2012-13, 6 el 2013-14, 8 el 2014-15 i 8 el 2015-16), dels quals un nombre molt reduït han abandonat l'esmentat programa (cap el curs 2013-14, 2 el 2014-15 -representant el 6,1%-, i 4 el 2015-16 -representant el 9,1%-), la majoria per qüestions personals. Cal dir que gairebé la majoria dels estudiants que van començar en els cursos 2012-13 o 2013-14 ja han defensat amb èxit la tesis doctoral (més endavant donarem detalls al respecte). Val a dir que a part d'aquests 25 estudiants admesos, tenim altres estudiants que han accedit al doctorat per decrets antics, tot i que no es comptabilitzen en el present informe.

Pel que fa al perfil d'aquests 25 estudiants, aproximadament el 85% prové de l'estranger; concretament, el 50% de Llatinoamèrica, el 20% d'Europa, el 10% d'Àsia i el 5% d'altres països (Àfrica i EEUU). El 15% restant prové d'Espanya, dels quals la meitat són de Catalunya. El 60% són homes i el 40% dones, amb una mitjana d'edat d'uns 30 anys aproximadament. Per tal d'accedir al programa, la majoria ha cursat Economia, Administració d'Empreses o Enginyeries i un màster en aquestes àrees de coneixement. La seva dedicació al doctorat és completa i aproximadament un 20% va rebre una beca.

Per tant, considerem que el perfil de procedència dels estudis és l'adequat pel que fa als continguts del doctorat, tot i que és d'esperar que progressivament el nombre de dones i d'homes es vagi equiparant. En relació al nombre d'estudiants admesos per any, considerem que és l'adequat i el programa pot fer front de manera eficient i eficaç del recurs tant humans com materials i tecnològics que disposa.

Pel que fa a la distribució per línies de recerca, la línia que té més estudiants és la de “Creació d’Empreses i Gestió de Pimes”, segurament perquè aproximadament el 50% dels estudiants admesos en el programa provenen del Master in Applied Research in Economics and Business (MAREB) (màster de recerca que organitza el Departament d’Empresa conjuntament amb el Departament d’Economia Aplicada, per més informació veure: <http://pagines.uab.cat/mareb/>). Aquest màster contempla dos itineraris, Economia Aplicada i Emprenedoria, però la majoria dels estudiants admesos en el programa han fet l’itinerari d’Emprenedoria. En aquest sentit, potser caldria revisar la resta de línies de recerca del programa per tal d’ajustar-se millor a la demanda dels estudiants de doctorat.

Per altra banda, cal esmentar que per cada plaça d’estudiant de doctorat, de les 12 que estan previstes oferir anualment, hi ha una demanda d’aproximadament 5 candidats, després d’haver fet un mínim filtre basat en l’adaptació del perfil del candidat a les característiques i continguts del programa.

1.2 El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives

El programa disposa dels següents mecanismes de supervisió dels estudiants de doctorat. Per una banda es fa un seguiment regular anual dels avançaments dels estudiants. Al mes de juny, els estudiants han de presentar evidències dels esmentats avançaments davant d’un tribunal format pel Coordinador del programa i de 2 membres més de la Comissió Acadèmica del Doctorat. En el cas que no es compleixin amb els requisits demanats, els estudiants obtindran una valoració desfavorable i tindran de termini fins el mes de desembre per assolir una valoració favorable. Si en aquest termini no ho aconsegueixen queden fora del programa. El programa proposa una tesi constituïda per 3 o 4 treballs –depenent de cada cas- i cada any els estudiants han de presentar parts d’aquesta. El 1er any, presenten el projecte de tesi –incloent una revisió de literatura sistemàtica- i un primer article. El de 2on any, presenten el 2on article i l’esborrany del 3er. I el 3er any entreguen la tesi sencera a la Comissió, per tal que es comenci el procés d’avaluació extern i intern abans de passar al seu dipòsit (si l’avaluació externa i interna és favorable). Per altra banda, 2 cops l’any (en grup i de manera individual) el coordinador del programa es reuneix amb els estudiants, per tal d’analitzar l’evolució en el desenvolupament de la tesi doctoral i reorientar-los en el cas que sigui necessari. Per últim, es fa un seguiment també dels directors/es de tesi, en aquest cas més de caire informal i només per consensuar procediments i sobretot quan sorgeix algun tipus de problemàtica.

Podem afirmar que els mecanismes de supervisió són sistemàtics i clars per a totes les parts que participen en el procés (estudiants, directors/es de tesi, Comissió Acadèmica, la coordinació i la gestió administrativa). Alhora, aquests mecanismes han afavorit que els terminis en la defensa de les tesis s’estigui reduint progressivament, respecte les que es defensaven en el programa de l’anterior decret. La majoria de tesis es defensant entre el 3er o 4rt curs després de l’admissió de l’estudiant en el programa.

Pel que fa als mecanismes de supervisió de les activitats formatives obligatòries (elaboració del projecte de tesi, presentació del projecte de tesi en un seminari, i elaboració d’un article enviat a una revista acadèmica) també han funcionat molt bé, doncs estan directament relacionades amb el seguiment anual que es fa dels estudiants de doctorat, esmentat anteriorment. O sigui,

els estudiants que no compleixen amb les activitats formatives, obtenen un resultat negatiu. Pel que fa als mecanismes de supervisió de les activitats formatives optatives (assistència a seminaris de recerca, presentació d'un article en un congrés acadèmic i realització d'una estada de recerca), també funcionen força bé. En aquest cas, la supervisió es fa directament preguntant als estudiants al respecte i/o a través dels directors/es. De tota manera, donat que des del programa s'ha identificat que no són gaires els estudiants que fan activitats formatives optatives, s'està pensant en la forma més adequada de promoure-les.

Es considera que l'estàndard s'assoleix.

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

Institucionalment, la UAB ha dissenyat, dins la seva estratègia de comunicació, l'existència d'una fitxa de titulació comuna per a tots els programes de doctorat de la universitat que recull la informació relativa a l'accés al programa, la seves característiques, organització i planificació i informació sobre la tesi doctoral. Aquesta informació és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web general de la UAB.

La informació publicada és veraç, completa, actualitzada i conté tots els requisits d'informació pública i d'indicadors recollits a les taules 1.1 i 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU Catalunya.

En quan als resultats assolits, la Universitat publica de forma centralitzada per a tots el programes de doctorat, tots els indicadors requerits. Els indicadors són accessibles per al professorat, estudiants i personal d'administració i serveis fins a la validació final de les dades un cop finalitzat el primer període d'elaboració dels informes de seguiment (febrer de 2017), en que es faran públics.

En quan a la informació relativa al professorat, la fitxa del programa informa de la relació dels investigadors implicats en el programa de doctorat així com els/les tutors/es i directors/es de tesi possibles.

A part del web de la UAB a Doctorats, el programa en Creació i Gestió d'Empreses també disposa d'un web (<http://idem.uab.cat>) amb tota la informació actualitzada del programa en anglès: objectius del programa, línies de recerca, professors per línia, requisits per sol·licitar l'admissió, procés de tesi doctoral, tesis defensades i en procés d'elaboració, articles publicats pels investigadors que formen part del programa, calendari acadèmic amb les activitats anuals, novetats i preguntes més freqüents. L'esmentat web és molt útil per complementar la informació més general que els estudiants poden trobar al web de la UAB i específicament a Doctorats.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.

Tota la informació esmentada a l'apartat anterior és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web general de doctorat de la UAB. Els informes de seguiment i d'acreditació, quan es generin, seran públics als corresponents espais webs (seguiment / acreditació).

2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca el programa de doctorat.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat de la UAB és d'accés públic a l'espai de doctorat del web de la UAB.

Així doncs, pel que fa a l'autovaloració, es considera que el Programa de Doctorat en Creació i Gestió d'Empreses / IDEM, Doctorate in Entrepreneurship and Management assoleix amb excel·lència l'Estàndard 2.

Es considera que l'estàndard s'assoleix.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de qualitat (SGIQ)

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació.

En primer lloc, pel que fa al disseny i aprovació del programa, tots els programes de doctorat de la UAB han estat dissenyats, aprovats i verificats positivament seguint:

- El procés estratègic [Verificació de programes de doctorat](#) del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats.
- [La Guia per a l'elaboració i la verificació de les propostes de programes oficials de doctorat d'AQU.](#)

Des del programa de doctorat el procés es valora positivament ja que ha permès el disseny i l'aprovació de l'esmentat programa sense cap anomalia, aconseguint la verificació favorable del mateix.

Per altra banda, La universitat publica al web les [memòries i les resolucions de verificació](#) de tots els seus programes de doctorat.

En segon lloc, en relació al seguiment del programa implantat s'ha dut a terme seguint el següent procés :

- el procés clau [Seguiment de programes de doctorat](#) del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats. En acabar el primer seguiment de programes de doctorat (febrer de 2017) es procedirà a la metaavaluació del procés i a la seva aprovació.
- la [Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU](#)

Per a l'elaboració de l'informe de seguiment, la coordinació del programa ha analitzat els indicadors disponibles i el resultat de les reunions de coordinació docent. En aquest sentit, el programa valora positivament el procés de seguiment perquè ha permès l'anàlisi i la revisió de la implantació, desenvolupament i resultats del mateix, i també possibilita la detecció d'aspectes a millorar i la introducció de millores.

Un cop elaborats i aprovats els primers informes de seguiment es publicaran al web de la universitat.

Les modificacions són fruit de l'anàlisi i revisió derivades del procés de seguiment d'acord amb:

- el procés clau Modificació de programes de doctorat del SGIQ
- i els Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els programes de doctorat d'AQU

Per últim, en quant a l'acreditació del programa, esmentar que els primers programes de doctorat que s'hauran de sotmetre al procés d'acreditació, ho faran l'any 2018. És per això, que com a proposta de millora, s'elaborarà al 2017 el procés estratègic d'acreditació de programes de doctorat un cop publicada la corresponent guia d'acreditació d'AQU.

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient del programa de doctorat.

La SGIQ de la UAB contempla la recollida de forma centralitzada tot un conjunt d'indicadors d'accés, matrícula, professorat, resultats, inserció laboral i la seva evolució, rellevants per a la gestió, el seguiment i la futura acreditació dels programes. Es recullen els indicadors indicats a la taula 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per al seguiment del programes oficials de doctorat d'AQU. El SGIQ garanteix la recollida de la informació mitjançant els diferents processos que el componen.

Els indicadors són accessibles per al professorat, estudiants i personal d'administració i serveis fins a la validació final de les dades un cop finalitzat el primer període d'elaboració dels informes de seguiment (febrer de 2017), en que es faran públics.

Mitjançant la base de dades DATA, accessible via la intranet de la UAB, també es publiquen altres indicadors complementaris, consultables per les coordinacions dels programes.

Quant a la recollida de la satisfacció dels grups d'interès, actualment es disposen de dades extretes de l'enquesta d'inserció laboral dels titulats de doctorat (centralitzada per AQU). Com a proposta de millora, es recull:

- l'elaboració del procés de suport Satisfacció dels grups d'interès del SGIQ de l'Escola de Doctorat
- programació de l'enquesta de satisfacció dels/les doctors/es
- programació de l'enquesta de satisfacció dels/de les tutors/res

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat disposa del procés estratègic Definició, desplegament i seguiment del SGIQ que recull la sistemàtica de revisió amb els seus responsables i, si escau, actualització del SGIQ.

Tanmateix, el SGIQ de l'Escola de Doctorat es troba en fase d'implantació:

- Es troben plenament implantats els processos: Definició de la política i objectius de qualitat; Definició, desplegament i seguiment del SGIQ; Verificació de programes de doctorat; Modificació de programes de doctorat; Accés al programa de doctorat; Expedient i matriculació; Dipòsit de tesis i Expedició de títols i certificats.
- Durant el 2016 s'ha elaborat i implantat el procés de Seguiment de programes de doctorat
- Durant el primer semestre de 2017 s'elaboraran els processos d'Acreditació de programes de doctorat i de Satisfacció dels grups d'interès

Durant el segon semestre de 2017 s'elaborarà el primer informe de revisió dels primers processos implantats del SGIQ

Així doncs, pel que fa a l'autovaloració, es considera que el Programa de Doctorat en Creació i Gestió d'Empreses / IDEM, Doctorate in Entrepreneurship and Management assoleix amb excel·lència l'Estàndard 3.

Es considera que l'estàndard s'assoleix.

Estàndard 4: Adequació del professorat

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.

El professorat que participa en el programa de doctorat es caracteritza per comptar amb una trajectòria de recerca àmplia i robusta. Dels 22 professors del programa (20 com a tutors), més del 60% tenen un sexenni de recerca viu, dels quals la majoria són catedràtics o estan acreditats com a catedràtics per l'ANECA (i/o han obtingut la recerca avançada de l'AQU). La resta són titulars d'universitat o agregats. A més, la majoria tenen experiència en la docència a nivell doctoral o màster de recerca doncs han participat en alguna de les edicions anteriors del programa de doctorat, o imparteixen classes en el MAREB. Pel que fa a la seva producció científica, aproximadament un 50% compta amb publicacions a revistes incloses al Journal Citation Reports (JCR) i la major part de la resta de professors tenen publicacions a Scopus. En el període considerat el nombre d'articles publicats pels professors/es del programa en revistes JCR o Scopus ha estat aproximadament de 40.

Malgrat que es té la convicció de comptar amb un professorat suficient (en nombre) i adequat (amb les competències necessàries) pels objectius del programa de doctorat, està previst potenciar encara més el perfil investigador, proposant que per tal de ser tutor, s'hagi de tenir un sexenni de recerca viu, fet que portarà també a augmentar la publicació d'articles en revistes d'impacte, per aquelles persones que no les tinguin encara.

4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.

Tal com es comentava anteriorment, el professorat del programa és suficient i a més té la dedicació necessària per desenvolupar correctament les seves funcions. El màxim nombre d'alumnes admesos per any en el programa és de 12 i es compta amb 20 tutors. A més, també es disposa d'altres professors del Departament d'Empresa que sense ser tutors també poden dirigir tesis doctorals (i d'altres professors internacionals).

Hi ha quatre projectes competitius de recerca actius relacionats amb el programa de doctorat i específicament amb les diferents línies de recerca del programa (els investigadors principals són tutors del programa):

- 1) Análisis del desempeño económico.
 - 2) Corporate Governance, Human Resources and Legal Environment: Effects on Firms competitiveness.
 - 3) Determining factors of international entrepreneurship: institutions, organizational capabilities, and networks.
 - 4) Gestión y evaluación de las organizaciones.
- (per més informació veure web del Departament d'Empresa: <http://www.uab.cat/web/la-recerca/projectes-de-recerca-1251787718322.html>)

També hi ha dos grups de recerca (SGR) reconeguts pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (els investigadors principals són tutors del programa):

- 1) Business efficiency and competitiveness group
 - 2) Grup de recerca sobre avaluació de les organitzacions
- (per més informació veure web del Departament d'Empresa: <http://www.uab.cat/web/la-recerca/grups-de-recerca-1251787718308.html>).
- Val a dir, també, que la majoria dels tutors del programa forma part d'algun dels projectes esmentats anteriorment.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis.

El programa incentiva la direcció de tesis doctorals, donant el suport necessari als professors per tal de dirigir tesis, tant pel que fa a la formació de formadors (direcció de tesis) com al suport en l'ampliació de la seva xarxa amb professors internacionals. A més, tal com es comenta més endavant, el Departament d'Empresa organitza regularment un seminari de recerca dirigit tant als estudiants com al professorat, així com un *workshop de recerca* coincidint amb el seguiment anual dels estudiants de doctorat, que obre les portes del programa a l'entorn internacional.

De tota manera, com a pilar estratègic fonamental que és la recerca de qualitat en l'àmbit universitari, potser caldria en un futur, buscar noves vies d'incentiu per tal de seguir mantenint la implicació del professorat en la direcció de tesis, i fins i tot potenciar-la.

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

Pel que fa a la internacionalització del programa, un terç de les 9 tesis llegides en els darrers quatre cursos han estat codirigides per professors internacionals, un terç ha obtingut la menció internacional, un 45% (4 tesis) han tingut algun membre internacional en el tribunal i dos terços s'han redactat en anglès. Cal esmentar que dos terços dels estudiants que han llegit la tesi en aquest període provenia de països fora de Catalunya i Espanya. Val a dir que el programa està bàsicament orientat a estudiants internacionals i que l'idioma que s'utilitza en la majoria dels casos és l'anglès. De fet, el màster de recerca MAREB del qual provenen gairebé la meitat dels estudiants de doctorat admesos és íntegrament en anglès. Malgrat aquestes evidències tan favorables, som conscients que cal continuar en la línia d'internacionalització del programa incentivant encara més les tesis amb menció internacional. També es té previst la col·laboració amb investigadors internacionals, tal i com ja es produïa en edicions anteriors del programa de doctorat, tot i que amb el canvi de normatives i les restriccions pressupostàries no és gens fàcil.

Tal com es comentava anteriorment, també s'ofereix la possibilitat tant per estudiants com per professors d'assistir al seminaris de recerca del Departament d'Empresa. Aquests seminaris estan relacionats amb les línies bàsiques de recerca del programa de doctorat i quinzenalment es presenten treballs d'investigadors/es, la majoria dels quals són internacionals (per més informació veure web del Departament d'Empresa: <http://www.uab.cat/web/la-recerca/seminaris-1277274006009.html>). Els seminaris permeten, a més d'assistir a presentacions de treballs punters i actuals de l'àrea de Creació, gestió i creixement d'empreses, generar xarxes de contactes per tal de treballar amb equips internacionals de reconegut prestigi.

Alhora, varis professors del programa han realitzat en els darrers anys estades internacionals de recerca a reconegudes universitats, tot i que potser també caldria millorar en el futur aquest aspecte.

Per altra banda, una de les activitats que s'acostuma a fer coincidir amb el seguiment dels estudiants de doctorat del mes de juny, és la celebració d'un *workshop* de recerca on els estudiants presenten els seus avançaments en la tesi doctoral i en el qual s'intenta convidar algun professor internacional. La idea és que en el futur es normalitzi la presència d'un professor d'un centre o universitat estrangera de reconegut prestigi, alhora d'implicar també professors del propi programa.

Es considera que l'estàndard s'assoleix.

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

A banda dels recursos materials que la UAB posa a disposició dels programes de doctorat per al desenvolupament de les activitats de formació i investigació, els estudiants del programa tenen a l'abast per a la recerca les infraestructures següents:

-Tres sales de treball exclusivament per a estudiants de doctorat, equipades amb mòduls individuals (5 cada sala) amb ordinadors disponibles.

-Accés a l'ús de dues impressores.

-Accés a través de la Biblioteca de Ciències Socials a les subscripcions electròniques a les revistes acadèmiques més usuals en el camp de l'economia i la gestió d'empreses.

-Accés al Wifi que dona la UAB.

A part, els estudiants poden utilitzar els seminaris del Departament d'Empresa, quan no estiguin ocupats, així com també les sales de reunions.

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

Des de la gestió administrativa del programa els estudiants de doctorat poden accedir a serveis d'acollida i altres prestacions logístiques (habitatge, assessorament sobre qüestions legals respecte de la residència, etc.), així com serveis d'orientació acadèmica (beques, mobilitat, projectes, etc.). També des de la coordinació del programa s'ofereixen serveis d'orientació professional i inserció laboral.

Pel que fa a la satisfacció dels doctorands amb el programa, no existeixen evidències objectives a través d'enquestes però sí que tenim la seva opinió subjectiva del funcionament del programa, que és força positiva, obtinguda a través de les reunions de la coordinació del programa amb els estudiants i de les reunions dels tutors també amb els estudiants. En un futur es preveu dissenyar enquestes per tal d'obtenir evidències més quantitatives.

En relació a la satisfacció del directors/es-tutors/es de tesi amb el programa, també tenim l'opinió dels mateixos/es a través de reunions amb la coordinació del programa. També es preveu disposar d'un instrument més objectiu en el futur.

Cal destacar el bon funcionament i comunicació existent entre la Comissió Acadèmica del programa, la coordinació del programa, la direcció del Departament d'Empresa i la gestió administrativa i departamental. Tot això facilita i es part fonamental de l'èxit del programa de doctorat.

Es considera que l'estàndard s'assoleix.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.

En general, el programa compleix amb l'objectiu de formar investigadors de qualitat en l'àrea de la Creació, gestió i creixement d'empreses. Així ho mostren els seus resultats. Tal com s'avançava anteriorment, entre els cursos 2012-13 a 2015-16 s'han llegit en aquest programa un total de 9 tesis doctorals. Totes han estat a dedicació completa, un terç s'ha codirigit amb professors internacionals, dos terços s'ha redactat en anglès, un terç ha obtingut la menció internacional i la majoria han obtingut la qualificació d'Excel·lent Cum Laude. Cal esmentar que

dos terços dels estudiants que han llegit la tesi en aquest període provenia de països de fora de Catalunya i Espanya.

També cal destacar que com a resultat de les tesis doctorals llegides s'han publicat gairebé 15 articles acadèmics en revistes d'impacte JCR o Scopus, i s'han presentat un nombre similar de ponències en congressos acadèmics.

En aquest sentit, es pot dir que tant les tesis llegides com els articles i ponències a congressos reforcen les línies de recerca del programa de doctorat.

En relació a les activitats formatives obligatòries (elaboració del projecte de tesi, d'un article enviat a una revista acadèmica d'impacte, etc.), tal com s'avançava en un apartat anterior, han funcionat molt bé, doncs estan directament relacionades amb el seguiment anual que es fa dels estudiants de doctorat. O sigui, els resultats de la seva avaluació han estat molt favorables i l'evidència més clara és la concreció final en tesis doctorals llegides i articles de qualitat obtinguts de les mateixes.

6.2. El valor dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Tal com s'ha comentat en l'apartat anterior, en el període analitzat s'han llegit 9 tesis doctorals, totes a dedicació completa. La mitjana de temps per llegir les tesis ha estat el previst (entre 3 i 4 anys). En quant a l'abandonament, el percentatge és molt reduït: pel curs 2013-14 (cap abandonament), pel curs 2014-15 un 6,1% i pel curs 2015-16 un 9,1%. També cal esmentar que un terç dels estudiants ha realitzat estades de recerca en universitats internacionals, percentatge que s'intentarà augmentar en el futur, incentivant encara més les mencions internacionals.

6.3. Els valor dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Pel que fa a la inserció laboral dels estudiants de doctorat corresponent a les tesis llegides en el període considerat, ha estat gairebé del 100% (en la línia de l'estudi de l'AQU per Catalunya que és d'un 91%, per l'any 2014). Hi ha varis perfils diferents, però la majoria segueix en el món acadèmic, ja sigui amb càrrecs de gestió, docència i/o dedicats a la recerca. Podríem distingir tres perfils generals en quant a la feina actual dels recents doctors/es. En primer lloc, les persones que han tornat als seus respectius països i a la seva universitat d'origen (55%); en segon lloc, les persones que estaven a la UAB i que segueixen treballant aquí, però ara com a doctors/es (22,5%); i per últim, les persones que han iniciat la seva carrera a una universitat internacional diferent a la d'origen, com a lector o postdoc (22,5%). Així doncs, tots estan treballant i en la feina per la qual es van formar.

En relació a les universitats en les quals estan treballant els nous doctors/es n'hi ha de referents en l'àmbit acadèmic sobretot a Europa i Llatinoamèrica, com per exemple: Utrecht (Holanda), Lianeus (Suècia), a Europa; Tecnológico de Monterrey (Mèxic), Universidad del Norte (Colòmbia) i Universidad General de Sarmiento (Argentina), entre d'altres.

Així doncs, es pot afirmar que els doctors/es que han passat per aquest programa de doctorat tenen un bon lloc de treball que alhora s'ajusta en la majoria dels casos amb la formació que van rebre en el programa de doctorat. D'aquesta manera, l'oferta de formació rebuda en el programa els ha servit per desenvolupar amb èxit la seva carrera professional, ja sigui a Catalunya o Espanya, o internacionalment.

Tal com s'ha comentat anteriorment, pel que fa a la satisfacció dels doctorands amb el programa, no existeixen evidències objectives a través d'enquestes però si que tenim la seva opinió subjectiva del funcionament del programa, que és força positiva, obtinguda a través de les reunions de la coordinació amb els estudiants i de les reunions dels tutors també amb els estudiants. Aquests resultats també estan en la línia de l'estudi de l'AQU per Catalunya, que és d'un 7,3 sobre 10, en relació a la satisfacció amb la formació rebuda, per l'any 2014.

Es considera que l'estàndard s'assoleix.

Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu									
Origen*	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Indicadors de seguiment	Modificació memòria?
3	Algunes línies de recerca del programa no tenen gaire demanda per part dels estudiants i/o compten amb pocs sexennis per part del professorat que hi forma part	Acció proposada	Revisar les línies de recerca del programa per tal d'ajustar-se millor a la demanda dels estudiants del programa i a la quantitat de professorat amb sexenni per línia.	Alta	Programa / Departament d'Empresa	Quan s'obri el calendari de modificacions	Quan s'obri el calendari de modificacions	Nº de tesis en diferents línies Nº de tutors amb sexennis	Si
3	La competència complementària (CB17 "Capacitat d'integrar perspectives o resultats d'altres disciplines en el propi treball científic") ja es considera en les competències bàsiques i generals	Acció proposada	Eliminar la competència complementària (CB17 "Capacitat d'integrar perspectives o resultats d'altres disciplines en el propi treball científic")	Mitja	Programa	Quan s'obri el calendari de modificacions	Quan s'obri el calendari de modificacions	Eliminació de la competència CB17	Si
3	Els estudiants fan menys activitats formatives optatives que les esperades	Acció proposada	Incentivar les activitats formatives optatives com per exemple les estades a d'altres universitats internacionals	Mitja	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Set. 2018	Nº d'estudiants que cursen les activitats formatives optatives	No
Estàndard 2. Pertinència de la informació pública									
Origen*	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Indicadors de seguiment	Modificació memòria?
3	Web correcte però caldrà seguir actualitzant i millorant	Acció proposada	Anar progressivament actualitzant i millorant el web del programa	Alta	Programa	Març 2017	Nov. 2017	Millora del web	No
3	Es produeix algun petit desajust pel que fa a la informació entre el web del programa i el web de la UAB (Doctorands)	Acció proposada	Coordinar la informació del web del programa amb la informació del web de la UAB (a Doctorats)	Mitja	Programa / Escola de Doctorat	Març 2017	Nov. 2017	Informació coordinada	No

Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ)									
Origen*	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Indicadors de seguiment	Modificació memòria?
3	Completar implantació del SGIQ	Implantació del SGIQ	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració procés de Seguiment de programes de doctorat: pendent, metaavaluació i aprovació Elaboració procés d'Acreditació de programes de doctorat Elaboració procés de Satisfacció dels grups d'interès 	Alta	Responsable de qualitat de l'Escola de Doctorat	Jul. 2016 Febrer 2017 Febrer 2017	Març 2017 Juliol 2017 Juliol 2017	-Acta aprovació -Elaboració procés i acta Aprovació -Elaboració procés i acta aprovació	No
3	Manca indicadors satisfacció grups d'interès	Recollida satisfacció grups d'interès	<ul style="list-style-type: none"> Programació enquesta doctors/es Programació enquesta doctors/es 		Secretària Acadèmica de l'Escola de Doctorat			Programació enquesta	
3	Revisió SGIQ	Revisió SGIQ	Revisió primers processos implantats del SGIQ		Responsable de qualitat de l'Escola de Doctorat			Informe de revisió SGIQ	
Estàndard 4. Adequació del professorat									
Origen*	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Indicadors de seguiment	Modificació memòria?
3	En el programa, el professorat compta amb sexennis i publicacions d'impacte, però cal seguir potenciant aquests indicadors	Acció proposada	Incentivar a mig termini que els tutors del programa que no tenen sexennis de recerca els aconseguixin, així com augmentar el nombre de publicacions en revistes JCR i Scopus	Alta	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Juliol 2020	Nº de sexennis i Nº de publicacions	No
3	Hi ha tutors que no tenen sexenni de recerca viu	Acció proposada	Progressivament, fins arribar com a mínim al 80%, s'aplicarà que per ser tutor del programa cal tenir un sexenni de recerca viu	Alta	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Juliol 2020	Nº de sexennis	No
3	Amb el temps es pot perdre incentius per dirigir tesis	Acció proposada	Augmentar el nombre d'incentius per dirigir tesis	Mitja	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Juliol 2020	Nº de professors/es dirigint tesis	No

3	Es produeix col·laboració amb universitats internacionals, però no tanta com es desitjaria	Acció proposada	Fer més col·laboracions amb investigadors internacionals	Mitja	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Juliol 2020	Nº de professorat-col·laboradors internacional	No
3	Tenim varies tesis amb menció internacional, però caldria augmentar el nombre	Acció proposada	Augmentar el nombre de tesis amb menció internacional	Alta	Programa	Març 2017	Juliol 2020	Nº de tesis amb menció de qualitat	No
3	Els professors realitzen estades en universitats internacionals, però cal augmentar-les	Acció proposada	Aconseguir que més professors/es facin estades en universitats internacionals de prestigi	Mitja	Programa / Departament d'Empresa / UAB	Març 2017	Juliol 2020	Nº professors que fan estades internacionals	No

Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Origen*	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Indicadors de seguiment	Modificació memòria?
3	Els ordinadors i les sales són adequades, però cal mantenir-ho i actualitzar-ho	Acció proposada	Actualització i manteniment dels ordinadors i sales de treball pels estudiants de doctorat / Millora de la connexió wifi al Departament d'Empresa	Mitja	Programa / UAB	Març 2017	Març 2018	Nº ordinadors en bon funcionament / Millora connexió wifi	No

Estàndard 6. Qualitat dels resultats

Origen*	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Indicadors de seguiment	Modificació memòria?
3	Els alumnes fan estades internacionals, però caldria augmentar-les	Acció proposada	Augmentar el nombre d'estades per part dels estudiants a universitats internacionals de prestigi, que portarà també a les mencions internacionals	Alta	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Juliol 2020	Nº d'estades i nº de mencions internacionals	No
3	Hi ha papers JCR i Scopus que surten de les tesis, però caldria augmentar el nº	Acció proposada	Augmentar el nombre d'articles JCR i Scopus que surten de les tesis	Alta	Programa / Departament d'Empresa	Març 2017	Juliol 2020	Nº articles	No

C. Pla de millora: resum i traçabilitat de les propostes de millora

*Origen de la proposta de millora: (1) Informe de seguiment del curs anterior (2) Informe d'avaluació d'AQU (verificació, modificació o acreditació) (3) Procés actual de seguiment